

Природа не визнає жартів, вона завжди правдива, завжди серйозна, завжди строга; вона завжди права; помилки ж і омани походять від людей...

Г'юганн ГЕТЕ

2021-го листопада

За словами Генріха Гейне, як «про сидячого на троні Юпітера Фідія в Олімпії казали, що якби він колись раптом встав, він проломив би головою дах храму. Таким самим було становище Гете у Веймарі: якби він колись раптом повстав зі свого нерухомого спокою і випростався, то він пробив би державний дах або, що ще ймовірніше, розбив би собі ним голову».

Мабуть не вистачає у сучасному світі таких як Г.Гете велетнів науки і культури, які силою свого розуму і таланту переконали б людство більш серйозно поставитися до проблеми знищення довкілля і умов існування цивілізації. Інакше ж – сама Природа, як античний бог, обвалить на наші голови дах того величного Храму, в якому ми маємо можливість проводити свої мізерні метушливі людські життя. Перші тріщини в конструкції у вигляді кліматичних змін вже проявилися...

На економіку впливає все!

*З повагою до наших передплатників і читачів
головний редактор, к.е.н.,
заслужений економіст України
академік Академії економічних наук
України Олексій Мірошниченко*

ЗМІСТ

У Світі	2
26-а Конференція учасників Рамкової конвенції ООН щодо зміни клімату (COP26) у Глазго	4
В Україні	7
В.РЯБОШЛИК Блогосфера про «банківські тези» секретаря РНБО Олексія Данілова	8
Економічна думка	
Ми всі – добросердї вчені, стали на помилковий шлях надії на соціалістичні ідеї... (інтерв'ю з Нобелівським лауреатом Полом Самуельсоном)	13
Про економіку відверто...	18
Країна, регіон, громада	
Вивчаємо досвід децентралізації та роботу місцевих громад Польщі (день – 6)	19
Наукова дискусія	
Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ: ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ» (НУК, 12 листопада 2021 р.)	25

Г'юганн Вольфганг фон Гете (28.08.1749, Франкфурт-на-Майні, Священна Римська імперія – 22.03.1832, Веймар, Велике герцогство Саксен-Веймар-Ейзенахське) – німецький поет, драматург, прозаїк, науковець, державний діяч, театральний режисер і критик, вважається засновником порівняльної морфології рослин у галузі ботаніки та найбільшим німецьким літературним діячем сучасності – засновником сучасної німецької літератури (ред.)

2021

ЖУРНАЛ ОНОВЛЮЄ КОМАНДУ
ІДЕ ПОШУК НОВОГО ФОРМАТУ

**НА ЕКОНОМІКУ
ВПЛИВАЄ ВСЕ**

**EVERYTHING AFFECTS
ECONOMICS**

ТОБТО, ГОВОРИМО ПРО ШЛЯХИ ДО СТАНОВЛЕННЯ
МОДЕРНОЇ НАЦІЇ? МОДЕРНОЇ КРАЇНИ?

А що воно таке - модерна країна?

ЦЕ ТАКЕ СУСПІЛЬСТВО, ДЕ БІЛЬШІСТЬ РОЗУМІЄ
ТРЕНДИ ЕВОЛЮЦІЇ ПРИРОДИ ТА ЛЮДСТВА
І МОДЕРНА В СВОЇЙ ПОВЕДІНЦІ?

А що таке модерна поведінка у відсталій країні?

У наступних номерах журналу – економічні, політичні,
кліматичні, соціальні та інші актуальні тенденції

ПРОПОЗИЦІЇ ТА ЗАУВАЖЕННЯ
ukreconomist@ukr.net

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ

Олена Грищенко, Лоліта Дорошенко

В умовах зростання ризику економічної кризи, спричиненої пандемією COVID 19, аграрне виробництво стає запорукою збереження вітчизняної продовольчої безпеки та найважливішою стратегічною галуззю економіки нашої держави. Це сприяє необхідності пошуку принципово нових підходів до питань підвищення ефективності господарської діяльності аграрних підприємств. Обліково-аналітичне забезпечення господарської діяльності наразі є одним із важливих важелів впливу на зміцнення потенціалу аграрних виробників, тому потребує перегляду методів, принципів і засобів його формування з огляду галузевої специфіки та норм міжнародних стандартів фінансової звітності.

Методику формування обліково-аналітичного забезпечення аграрних підприємств та проблемні питання оцінки активів за справедливою вартістю досліджували В. Андрійчук, Ф.Бутинець, С.Голов, М.Дем'яненко, В.Жук, Г.Кірейцев, Л.Ловінська, М.Огійчук, Т.Саблук, Л.Сук та інші. Не зважаючи на значні наукові та практичні доробки вітчизняних науковців, невирішеними залишаються питання оцінки сільськогосподарської продукції, в тому числі і спричинені запровадженням оновленої версії Концептуальної основи фінансової звітності.

С.Василішин вважає що найбільш помітним об'єктно-інформаційним блоком аграрного підприємства є біологічний, що суттєво відрізняє галузеву методологію обліку на сільськогосподарських підприємствах через наявність серед об'єктів обліку біологічних активів – тварин або рослин, які в процесі біологічних перетворень здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити економічні вигоди у інший спосіб [1].

Наразі вітчизняна методика обліку базується на використанні норм МСБО 41 «Сільське господарство» [2], П(С)БО 30 «Біо-

Olena Grishchenko, PhD (Economics), associate professor,
Lolita Doroshenko
Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Problematic aspects of determining the fair value of biological assets

The essence of the mechanism of valuation of biological assets in accordance with the purposes of accounting is investigated; the main factors limiting the determination of the fair value of biological assets are identified; the main problems in the measurement of biological assets at fair value are highlighted.

Keywords: biological assets, agricultural products, fair value, valuation.

логічні активи» [3] та методичних рекомендацій з обліку біологічних активів, затверджених наказом МФУ №1315 [4]. Базовим підходом до оцінки біологічних активів за вищезначеними нормативними документами є застосування справедливої вартості під час оцінки біологічних активів, за яким всі біологічні активи під час первісного визнання і на дату балансу оцінюються за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу. Справедлива вартість біологічного активу ґрунтується на цінах активного ринку, а за відсутності такого – за ринковою ціною. За наявності декількох активних ринків біологічних активів і сільськогосподарської продукції, їх оцінка має ґрунтуватися на даних того ринку, який аграрне підприємство обере для продажу своєї сільськогосподарської продукції та біологічних активів.

Визначення найсприятливішого ринку звичайно ускладнює процес оцінювання біологічних активів, але це не єдиний чинник процесу оцінки. Так, основними факторами обмеження можливості визначення справедливої вартості біологічних активів можуть стати:

- відсутність наявної інформації про ринкові ціни на біологічні активи або про останню ціну на такий чи подібний актив (наявні біржові котирування щодо класо-

Грищенко О.В. – кандидат економічних наук, доцент, Первомайська філія Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Дорошенко Л.С. – магістрант, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

© О.Грищенко, Л.Дорошенко, 2021

вого зерна, інформація про ціни на фуражне зерно важкодоступна);

- наявність значних негативних змін у ринковому, правовому, економічному чи технологічному середовищі (наприклад пандемія COVID 19);

- відсутні дані про додаткові показники, які характеризують рівень цін на такі активи (у цінах активного ринку не враховують показники врожайності, якості зерна, зокрема ступеня його вологості);

- неможливість визначення теперішньої вартості майбутніх чистих грошових надходжень від довгострокового біологічного активу.

Враховуючи потребу опрацювання та аналізу значної кількості інформаційних джерел, Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів [4] дозволяють аграрним підприємствам самостійно обирати методику аналізу джерел інформації з метою встановлення справедливої вартості біологічних активів та/або сільськогосподарської продукції. За основне джерело інформації про ціни на активних ринках можуть брати дані цінового моніторингу із офіційних електронних ресурсів органів державного регулювання аграрної галузі економіки та провідних консалтингових установ, які здійснюють дослідження вітчизняних аграрних ринків та дані про середні ціни в області на певні види сільськогосподарської продукції, які подані регіональними статистичними управліннями.

Серед проблем об'єктивності визначення справедливої вартості біологічних активів можна виокремити: не завжди присутній активний ринок; коливання цін на ринку та повна відсутність інформації про ринкові ціни; відсутність доступу до мережі Інтернет у деяких аграрних підприємств; платний доступ до електронних ресурсів.

Попри все, з метою формування якісного обліково-аналітичного забезпечення, аграрне підприємство має підготувати наступні документи: протоколи засідань комісії; акти визначення справедливої вартості за видами біологічних активів та/або сільськогосподарської продукції; документи засвідчення ринкової ціни, прийнятої для розрахунку справедливої вартості; розрахунки та висновки комісії.

Таким чином, механізм визначення справедливої вартості біологічних активів достатньо проблематичний і спричиняє збільшення витрат часу, а іноді і фінансових ресурсів аграрного підприємства (у випадку звернення до професійних експертів-оцінювачів). Разом з тим оцінка вартості біологічних активів на різних етапах їх руху є важливою складовою обліково-аналітичного забезпечення аграрного підприємства.

Список використаних джерел:

1. Василішин С.І. Безпековий вимір методології обліку сільськогосподарської діяльності аграрних підприємств України. Агросвіт. 2020. №13-14. С.66–71. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/13-14_2020/11.pdf
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 41 «Сільське господарство». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_027.
3. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи»: Наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2015 № 790. URL: <https://zakon.ra&da.gov.ua/laws/show/z1456&05>.
4. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку біологічних активів: Наказ Міністерства фінансів України № 1315 від 29.12.2006 р. URL: <https://zakon.ra&da.gov.ua/rada/show/v1315201&06#Text>.

УДК 338.763

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОПЕРАЦІЙ ІЗ ФІНАНСОВИМИ АКТИВАМИ

Максим Житар

Для стимулювання операцій із фінансовими активами зарубіжних країн на національному фондовому ринку України важливо:

інтеграція фондового ринку до механізму фінансування ефективних інвестиційних потреб для суб'єктів господарювання; зрос-

UKRAINIAN JOURNAL ЕКОНОМІСТ

2021

#11

ПОДІЇ, ОСОБИСТОСТІ та ІДЕЇ, ДОСЛІДЖЕННЯ та ПРОГНОЗИ

EVENTS, PERSONS & IDEAS, RESEARCHES & FORECASTS

